

Megjelenik hetenkint háromszor a. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre . . . . . 10 fr. o. é.
Félévre . . . . . 5 " 50 kr
Évnyegyedre . . . . . 3 " 25 kr
Egy hónapra . . . . . 1 " 12 kr

Szerkesztői szállás:

belső tordautóza 129. szám.

Kiadó hivatal:

középutca Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:
öt hétszoros garmond sorát 1-ször 7 kr.
2-szor 9 kr. 3-szor 5 kr. minden hirdetés
után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:
Röcsben: Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22.)
Hansenstein és Vogelmól (Neuer-
Markt 11 szám.)
Posten: Zeisler M. (Király utca 60 sz.)

Nyitási cikkek
sora után 20 kr. előleg beküldése mellett
a szerkesztőséghez csatolandó.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál
kezelik.

Előfizetési felhívás

a

„K. KÖZLÖNY“

1870. nov. — dec. folyamára.

Hogy t. olvasóink a nagy fontosságú harci eseményekről rögtön és pontosan értesülhessenek, minden nevezetesebb eseményről eredeti távsürgönyöket közlendünk. A lap megjelenése közben érkezett távsürgönyöket külön adjuk ki. A más lapok által hozott táviratokat a „Legújabb“ rovatban találják fel t. olvasóink; ha a pesti táviratokkal érkeznek nevezetesebb hírek, ezeket a „K. Közlöny“ rendkívüli mellékleteként, a pesti lapok megérkezése után pár órával, külön lenyomatban hordatjuk szét. A Szerkesztőség.

Előfizetési-díj:

nov.—decemberi 2 hónapra 2 frt., egy órára 1 frt. o. é.

Az előfizetési pénzek posta-utalvánnyal kiadó Stein Jánoshoz (bel-középutcai könyvkereskedésébe) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Megjárták az interpellatióval!

(Brr.) A képviselőház nov. 22-ki ülésében Andrassy gróf miniszterelnök a házat megnyugtatólag felelt meg Simonyi és Helfy képviselők valóban naiv interpellatióira.

Az elsőre t. i. a porosz francia háborút illetőleg, diplomatiai eszélyvel fejté fel, hogy „az interventio és non-interventio elvönét egyesíteni lehetetlen“, és hogy „a neutralitást fenntartani, mégis békefeltételeket erőszakolni valamelyik félre, össze nem egyeztethető“. Ezt Simonyi képviselő is tudhatta volna; arról is értesülve lehetett, hogy a magyar-osztrák külügyészség Anglia oldalán járt közbe a hadviselő feleknél, a minthogy e miatt magára is vonta Bismarck komoly neheztelését; hanem azt nem is sejté, hogy ily színi kérdéskérdésekre Angliában, a parlamentarismus hazájában is megválaszlják az opportunus perczet.

Simonyi naivitása még tovább is ment. Ő, mint maga mondá, azt is szerette volna tudni, hogy „létezik-e a teendőkre nézve megállapodás a szerződést aláíró hatalmak közt“ — Oroszország fellépésével szemben. Képviselő ur eme kérdése, a végzetes ügy első stadiumában azt tanúsítja, hogy a diplomata érzéket nem veszi igénybe; ezért ismét a miniszterelnöknek kelle őt felvilágosítania arról, hogy „minden nagyobb fontosságú diplomatiai kérdésnek van egy bizonyos stadiuma, a melyben a kormány interpellálni nem szokás“ — mivel, ha a miniszter ilyenekre válaszolna, ezzel a kormány, vagy valamelyik fél helyzetét nehezeztetné meg. Beszéde végén felhozta Andrassy gróf azt is, hogy a keleti kérdés oly természetű, mely „megkivánja, hogy erre nézve a monarchia mindkét része nyugodtan, megfontolva hozzon határozatot, s az elzárta és egyoldalú diszensio nem volna helyén“. A miniszterelnök a házhoz fordulva kérte: mentse fel őt e kérdésben a válaszadástól; a ház fel is menté; hanem Simonyi nem volt erre hajlandó. Szerencsére a miniszterelnök végeztél az is hangsúlyozá, hogy „rövid idő alatt oly stadiumba lép a kérdés, (t. i. a „keleti“), hogy mindenki magát teljesen tájékozhatván — a monarchiának mindkét része azon helyzetben lesz, hogy határozott véleményt formálhasson és alapos határozatot hozhasson e kérdésben.“

Helfy Rómát illető interpellatiójára elég volt annyi, hogy „a tárgyalások ép most folynak a pápa és az olasz kormány közt“.

Igy vált füstté két szélbali, ceillagos röp-pentyű!

Földterhermentesítési utóintézkedések.

Mig az elévült, általában már két évtized óta megszüntetett feudális rendszer bármely csekély maradványa útjában áll a jog-egyenlőség teljes, kivétel nélküli alkalmazásának, mig ezen maradványok amaz elmúlt rendszer létezésére emlékeztetnek, sőt tetteleg

vannak oly dolgok és tárgyak, melyekre nézve az enyém és tiéd kérdése a völv kiváltságos és volt kötelezett között tisztázva még nincs: mindaddig az említett egykori osztályok közötti idegenség okai végkép megszüntetve s a haza belbékéje maradólag biztosítva nincsen.

1848-ban a jogegyenlőség nagy elvének eszélyes kimondása azt eredményezte, hogy a magyar népet a nemzettesttől elválasztani a legkonokabb izgatásnak sem sikerült. Ha az igazságügyminiszter által legközelebb előterjesztett urbéri törvényjavaslatok a nemzettest teljes és végleges összeforrasztására céloznak, — a miben kételkedni okunk nincs — akkor kell hogy ezen törvényjavaslatok ne csak a kor kívánalmának, a jogegyenlőség józan felfogásának megfelelően, általában a mai törvényhozás színvonalán álljanak, hogy ugy a külfomára, mint beltartalomokra nézve szabadelvűek legyenek, hanem a méltányosság legfőbb szempontjának is eleget tegyenek, s ekként valósággal ki is vivják a kitűzött célt, mely — mint említők — nem lehet más, mint az egykor egymással szemben állott két osztály t. i. a vételjogosult és kötelezett végleges kibékítése, jogaik egyensúlyozása, általában a kölcsönös ellenérdekek egyszer mindenkorra való megszüntetése.

Nagy és végeredményeiben szerfelett fontos ez ügy, minélfogva teljesen jogosultnak tartjuk azon rendkívüli érdekltséget, melylyel annak fejlődését mindenki kíséri; de ép oly indokoltnak véljük azon reményt is, miszerint azt a magyar törvényhozás minden érdekeit egyaránt kielégítő oly megoldás felé fogja vezetni, mely egyszerűsége nemzeti gazdasági haladásunkat is előmozdítani képes legyen.

A nevezett törvényjavaslatok lényege u. m. a létezett urbéri viszony megszüntetése az 1848-ki törvényekben elvileg már ki volt mondva, a bennök foglalt részletek azonban szükségessé mutatkoznak a végből, hogy az egykori urbéri viszonyból eredő és még fennálló némely maradványok teljes elenyésztetése az eddigiekkel összhangzó intézkedések által eszközölthessék.

A mi már most ezen intézkedések foganatosítását illeti, mindenekelőtt nem ignorálható azon kétségtelen tény, hogy az urbéri tartozások megváltása ugyan az 1848-ki magyar törvényhozás által decretáltatott; de tényleg az ismeretes urbéri nyiltparancs által lett keresztülvive, következéské az igazságügyminiszter is kénytelen volt az alkotmányos szempontból ugyan törvénytelen patens szabványait munkálatai alapjául megtartani, annál inkább, mivel az urbéri törvénysekek mind e mai napig ezen patens szerint ítélnék, az ezen alapon keletkezett, s a gyakorlati életbe átment számtalan jogügyletetek visszahatólag megváltoztatni ugy sem lehetne, és mert ezen patensek jogérvényét az 1861-diki magyar országgyűlés is ideiglenesen meghagyta.

Az igazságügyminiszter ezen felfogása a képviselőház egyetlen osztályában sem talált ellépésre, és így az általa ajánlott azon alapelv is általánosan elfogadtatott, hogy a néhai urbériség még fennálló maradványai szintén állami közvetítés, azaz államkötvények segélyével, és pedig az illető tulajdonosok által 22 év leforgása alatt (évenként 5% kamatra, 2 1/2 % törlesztésre és 1/2 %-ot kezelési költségre számítva) összesen 8 százalékkal vétessék munkába.

Ezek után az igazságügyér által előterjesztett törvényjavaslatokra nézve a törvényhozásnak, csekély véleményünk szerint, főleg két körülményt kell tisztába hoznia. Egyik az: vajjon megfelelnek-e az abban foglalt alapelvek egyfelől az 1848-ki törvények szellemének, másfelől azon tényleges viszonyoknak, melyek az említett urbéri nyiltparancs folytán keletkeztek — összhangzásban vannak-e mindkettővel és következetes folyamánai-e azoknak. Második az: vajjon sikerítik-e azon magasb célt, mely a kedélyek megnyugtatózásában, s az illető felek kölcsönös kielégítésében rejlik.

Országgrészünkét közvetlen a nevezett igazságügyministeri előterjesztés VIII. fejezete érdekli, mely „Erdély, ugy Zaránd, Kraszna, Középs-Szolnokmegyék és

Kövérvidék urbéri viszonyairól“ szól.

Ennek tartalma ellen az általunk imént felállított mérvek egyike szerint sem tehetünk kifogást; maga a baloldali kör is csupán némely irályi módosításokat ajánlott.

Magát az érintett VIII. fejezet szövegét a jövő számban közöljük.

A 27-es bizottságból.

I. A kath. autonom congregens 27-es bizottságának nov. 21-ki ülésében az önkormányzat egyik alapelve lön megállítva.

A vita folytán a szélsőségek ismét előtérbe nyomultak. Két szónok azon álláspont mellett harczolt, hogy a papi állomások betöltése ezután is kizárólag a főpapokra ruháztassék; ez által a kathol. hívek egyetemének befolyása egészen megsemmisülne, s az önkormányzat saját lényegéből lenne kifogatva.

Hogy a gazdagabb patronusi javadalmak osztogatása körül nem egy visszaélés fordul elő — tagadhatlan; hanem ebből nem lehet arra következtetni: vonassék meg a néptől minden erre irányuló befolyás.

Nagy meglepéssel láttuk, hogy az élos eszmecserében végtére is a haladás szellemének, a korszerű eszméknek hódoló bizottsági többség maradt a győztes; minek folytán a szervezeti javaslat kidolgozásával megbízandó albizottság oda utasított: az egyházi állomások betöltésére nézve javasoljon oly módozatot, mely a papi állomások betöltését illetőleg is biztosítsa a népek az őt megillető önkormányzati befolyást.

Az apostoli királyi jogai épségben fentartatnak; csak azon autonomicus közeget kellend megalkotni, melynek hivatása lesz: gyakorolni azon előterjesztési jogot, mely eddigel az államkormányra tartozott.

A bizottság nov. 22-ki ülésében a nevelési ügy felett folyt a vita; a többség nézete, hogy az autonómia jogköre kulturai szempontból a papi és a zárdái nevelésre is kiterjesztessék.

Nagy hallgatással fogadtatott a szőnyegre hozott egyházi vagyon kérdése. A 3-as albizottság jelentésének erre vonatkozó indokolása felolvastatván, végre Haynald érsek hozta a bizottság tudomására, hogy a főpapság a zárdák és káptalanok ép e napokban tartják meg erre vonatkozó értekezleteiket, s e bizottság elébe lépendően indítványokkal. Erre a bizottság Gajzágó indítványára elhatározta, hogy e kérdés tárgyalását odáig elhalasztja.

Holnapra — nov. 23. — az önkormányzat szervezését illető 4-dik rész tüzetett ki tárgyalásra.

Pest, nov. 23-án 1870.

Tegnap megint majd kifurta az ellenzék oldalát a kíváncsiság, mert csak ugy hullott az interpellatio, mint boldogabb időkben az égi manna; pedig még függőben is volt egy pár, melyre azonban szintén tegnap megfelelt a miniszterelnök. Már hogy aztán többet tud-e most az oppositio ezen feleletekből, mint eddig tudott, az az ő dolga.

Ki a manót ne érdekelne tudni: vajjon tulajdonképpen mi volt az oka vagyis alapja azon miniszterválsági híreknek, melyekről ön másik levelezője is tön e lapokban említett? És ki a manót ne érdekelne meg tudni: hogyan áll hát sajátlag az az orosz kérdés? Megfujják-e az indulót vagy sem stb.?

És ugyan ki adhatna e kíváncsi kérdésekre kimerítő feleletet, ha a ministerium nem, melynek ex offo mindent kell tudnia.

De tud-e mindent? Korántsem. Sőt nem is tudhat.

Például feleljen nekem most akár melyik érdeklött hatalmasság külügyminister az azon kérdésre: lesz-e háboru vagy sem? Isten bizony, aligha nem fog vállat vonni s ezt mondani: „magam is szeretném ám azt tudni, de hiszen nem töltem függ a dolog, hanem attól: mit fog majd Gortsakoff mondani, meg eme vagy ama hatalmasság.“

Most csakugyan nem lehetne más feleletet adni a legsürgetőbb kíváncsának sem, mintán a dolog jelenleg van — latin kifejezést használva — in fieri, azaz e pillanatban hányják-retik egyik cabinetből a másikba a kérdést, melynek mikénti eldöntése vagy békeire vagy háborura vezetend.

Körülbelül ezt felelte — persze izletesen előszóval — Andrassy is, és legjobb akarat mellett sem felelhetett egyebet, mintán a kormányok

még maguk sem tudják s tudhatják, hányadán vannak.

Hogy a többi interpellatióról említést se tegyék, a másik kérdésre talán felelhetett volna valamit, mert alkalmasint többet tud, mint mi, főleg mivel — állítólag — ő maga is érdekelve volt a dologban; de szükséges, opportunus-e a felvilágosítás oly ügyben, a mely — mintán a reudes kerékvágásba tért vissza minden — megszünt lenni.

A diplomatáknak már gyengességük, hogy néha aprólékos okokból gynevezett kanapé-pörök, néha talán nézetkülönbségből komolyabb összezúrdések támadnak köreikben, minek következménye sok esetben az egyik vagy másik visszalépése szokott lenni, ha ugyan békésen nem intéztetik el a viszály, míg ha ez utóbbi történik, mintha semmi sem merült volna fel, ismét rendbe jó minden.

Kérdem: a nyilvánosság elé valók-e ily ittgöny mögötti történetek, s megérdemlik-e, hogy interpellatio tárgyát képezzék a parlamentben?

Lelkemre mondom, nem; ha csak túlságosan kíváncsiaknak nem akarunk tartatni, és pedig annyival inkább nem, mert ha komolyabb eredményt vezetnek, akkor eo ipso nemcsak ezen eredmény, hanem ennek még indokai is csakhamar földeritetnek.

Lehetnek kényes természetű dolgok, melyek egy kicsiny cabinetben négy szem között, vagy csak néhány meghitt egyén jelenlétében békésen elintéztetők és gyakran el is intéztetnek; míg ha dobra üttenének, a kiegyenlítés nehezebbé, gyakran egészen lehetlenné válnék.

Ezt csak ugy általában véve, minden legkisebb célzás nélkül mondom.

Nem állítom, mikép a miniszterválságról szóló híreknek, melyekkel néhány napig mohón táplálkozott a journalistika, a birodalom magyar s német államférfiai között kiütött viszály lett volna az oka, sem hogy azok alaposak valának; csak jeleni óhajtottam: minő forrásokból eredhetnek oly versiók, melyek demitirozását vagy megerősítését kíváncsian várja a közönség.

Az tény, miszerint az osztrák-magyar birodalom kormányában — ha initialva: lett volna is — nem történt változás. Elégedjünk meg ezzel s ne kutassuk a hírek forrását, melyet utójára is fölfedezend s közvéteend a jövő; ne különösen akkor, midőn az egymást villámgyorsasággal felváltó események komolyan intenek arra, hogy a drága időt ne vesztessék, hanem egész erővel igyekezzünk elkészülni azon országgyűlési teendőkkel, melyek legstürgetősebbek, hogy a mennyire lehet, elkészüljünk, mire eldördül az első ágyu, a midőn nyugodni fog majd a törvényhozás és nekünk is talpon kell lennünk.

Delegatio.

A magyar delegatio tagjai nov. 24-én tarták meg első előtanácskozásukat a bizottság megalakulása kérdésében. Az elnöki székre Bittó István, alelnöknek b. Wenkheim Béla, jegyzőknek Bnjafnovics Sándor, Széll Kálmán s b. Vécsey József jelöltettek ki. A tagok küldöttségekre fognak besoroztatni. Eddigelé négy ily bizottság működött: a hadügyi, tengerészeti, kül- és pénzügyi; jelenleg a zárszámadások megvizsgálására egy ötödik bizottság fog kiküldetni. A beosztás a négy első bizottságba meg is történt, valamint a gazdasági és naplóbiráló bizottság is megválasztatott. Az alakuló ülés d. u. 4 órára tüzetett ki.

Ugyan ma jelentek meg a Deák-körben az osztrák delegatio Pestre érkezett tagjai.

Pest, nov. 21. 1870.

(—K—) Mint villám sujt le néha egy-egy hír, és csaknem megzavarja az egész világot, mire aztán ismét elcsendesül minden, mintha semmi sem történnék.

Pedig éppen e csend alatt történik legtöbb, a mennyiben a jövő események előkészülnek, azaz előkészítetnek.

Igy áll a dolog most is.

A szent-pétervári cabinet kijelentette s tudatta, hogy az 1856-ki párisi szerződést nem tartja többé magára nézve kötelezőnek; erre Anglia, a porta, Olaszország és Austria egyértelműleg, eléggé határozottan válaszoltak s egy-két napra, mintha minden hirforrás bedugult volna.

Csak ma kezdik rebesgetni, hogy Oroszországra nagyon hatott a többi hatalmasságok szigorú hangja, és hogy azok jegyzékére adott válaszában már engedékenyebbnek mutatkozik, ámbár az 1856-ik

pótszerződés megszüntetését már csak azért is hangsúlyozza, mert a csempészet megakadályozása tekintetéből van szüksége több hajóra.

Ez előhírnöke a válasznak, melyet részletesen eddig nem ismertünk.

Változtat-e a kissé talán udvariasabb hang az orosz követelés lényegén? Vagy változtat-e azon a hajók szükséges voltának főlebbi indokolása?

Szerintünk nem; mert a lényeg most is az, Oroszország t. i. szaporítani akarja hajóit a Feketetengeren, mit a párisi szerződés megtiltott; és a többi hatalmasság — eddigi föllépéséből ítélve — gátolni készül e szaporítást.

Majd elválik, mennyiben fogja igazolni Oroszország ezen állítólagos engedékenységet, további magatartása által?

Annyi bizonyos, hogy a mint megdöbentek Bécsben az orosz lépés első hírére, mindjárt háborút látván a küszöb előtt, ma éppen úgy táplálnak reményt a béke fentartatása iránt.

Vajha e remény ne hiúsulna meg.

A kérdés oly praecisiozott, hogy csak határozottan dönthetjük el „igen“-nel vagy „nem“-mel; tehát vagy hátrálnia kell Oroszországnak követelésével, vagy háborút előidéznie.

Igy fogják fel a dolgot — úgy látszik — Londonban is, a hol nagyon harcias a hangulat s azt hiszik, hogy talán még ez év vége előtt fegyverben fognak állani a nagyhatalmasságok, ha Oroszország a Feketetenger partjait erősíteni kezdi.

Berlinben szintén béke-nótát fújnak, és alkalmasint ez a leggyanusabb a dologban. Ki várhatna öszinteséget az ottani cabinettől, ki várhatná tőle azt, hogy nyílt legyen, főleg miután a számtalan hivatalos dementi daczára is napról napra bizonyosabb lesz, miszerint Poroszország Oroszországgal egy huron pendülnek s előre kicsinált terv szerint járnak el.

„Bismarck megütközött Oroszország e lépésén“ — írták annak idején a lapok — de miért? Azt hiszik azért, mert Sz. Pétervárott kiásá siettek. Be kellett volna várnok, míg Páris is porosz kézben lesz, hogy a közfigyelem annál inkább elforduljon a Keletre, de meg hogy annál biztosabban is menjen a dolog; mert hátha úgy fordul a hadi szerencse, hogy a burkust elverik Páris alatt, sőt kiűzik még Franciaországból is? Mehet-e ekkor segélyére az orosz, ha a Keleten lesz elfoglalva?

Az utóbbi föltevés valóságától most már — fájdalom — alig lehet tartani; de Bismarck okos ember, minden eventualitást tekintetbe vesz, és azért ütközött meg Oroszország lépésén, mert ezt előbb tette meg, sem mint kellett volna.

Olaszországról azt suttojják, hogy viszsza vonja magát s nem elegendik a dologba, ez azonban újabb tudósítások szerint nem áll, mert szintén erélyesen csatlakozott a többi cabinet remonstratiojához.

A mi az itteni hangulatot illeti, annál férfiasabbat képzelni sem lehet.

Se az optimismus, se a pessimismus nem nyilvánul itt; se a handabandázó elbizakodottság, se az ijedség vagy félelem nyomaival nem találkozhatni: minden arczról a körülményekkel való komoly megalkuvás, s e gondolat olvasható le: „jőjön, a minnek jönne kell!“

És ez a legbiztosabb előjele annak, hogy a nemzet, ámbár békét óhajtana, ha provokálva lesz, utolsó emberig fog harcolni a hazáért és a királyért.

A „Sieb. Blätter“ a királyföldi egyetem jövő magatartásáról.

A királyföld valamennyi községeiben — kivéve Segesvárszék, Bodendorf helységét — már működnek az új képviselőtestületek. A választások, melyek az új id. statúták alapján mentek végbe, több időt vettek igénybe, mintsem azt egyelőre hittük. Hanem e késedelemnek okát tévesen keresnők az id. szabályzatban, vagy a fővezetők erélyhiányában. Valódi okait már szellőztettük; most nem akarunk recriminálni. Elég annyit constátálni, hogy a választások keresztülvitele tény, s így ott állunk, hogy biztosan várhatjuk az egyetem összehívását; azon föltevésével mondjuk ezt, ha előke azon van, hogy a nemzeti képviselőtestület, két év múltával, alkotmányeszerű működésre láthassa összegyűltve, feldolgozására azon anyagnak, mely egybegyűjtött, s rendszeresen kidolgozandó, ellátandó; de másfelől azért is, mert meg vagyunk győződve arról, hogy a kormány az összehívást nem akadályozandja, miután ő is néhány kérdéssel fog az egyetem elébe lépni, az 1868: 43. tcz. 10 §-e értelmében.

Ha az egyetem közel együttléte gondolkodunk, önkénytelenül is meg kell emlékeznünk azon nézetnyilvánulásokról is, melyek az új szervezés alkalmával bizonyos körökben merültek fel, s azon naiv kérdés fölvetésében összpontosultak: vajjon a legközelebbi egyetem az új szabályzat köntöskében lépend-e elő, s nem kellene e inkább a régi alakzatban megjelenie.

A mint a statutum törvényességét megtámadták, s különböző községekben az ennek alapján adott képviselői mandátumot csak fenntartással fogadták el, — ép úgy a statutum szerű egyetem ellen is a tiltakozás parázsát szitogatták; szóval, bizonyos oldalról megtámadták s ma is megtámadják az oly egyetemet, mely az új rendezés alapján ille össze; valószínűleg arra számítanak, hogy magának e testületnek e belőlök illethezik ki a gyakorlati életbe az óvások elméleteit, melyek a régebbi egyetemekben oly dúsan virágoztak.

Meggyőződésünk — mondja a „S. Blätt.“ — hogy e törekvés meghiusul; de óva intünk a kísérletől, mert azt törvénytelennek és politikai hibának tartjuk.

Azon statutumok a szabadkéz daczára — ezt nem ismételtük elég szer — kötelező törvény; szabályai reánk nézve irányadók mindaddig, míg a törvényhozás másként nem határoz. Az újonnan szervezett községek az egyetemen fennálló törvényes képviselőket, s az ezek által választott küldötteket ma a szász nemzet törvényes egyetemet képezik. Egy, ennek törvényességé ellen intézett tiltakozás, ellenkezőnek az alkotmányos öntudat minden nézeteivel. De hiba is lenne, megbecsülhetetlen hiba: a mindenároni tiltakozás, mert eredményt attól várni nem lehet, de igen balsikert, tehát azzal a nemzetnek használni nem, csak ártani lehetne. Nekünk, kik nemzetársainkkal szemben régi alkotmányunknál fogva, s a mi sajátságos viszonyainkból kiindulva — különállásra törekszünk, a jogok ama többletére, a melyet alig adhatnak meg nekünk, nagy okunk van eltávolítani magunktól minden gyanút, mintha oly jogokat akarnánk magunkhoz ragadni, a melyek minket politikailag meg nem illetnének, mi, kik a nemzet együtvértartozását, belkapcsolatát egy közös képviselőben akarjuk biztosítani, úgy kell, hogy eljárjunk, miszerint az oly gyakran és néha nem alap nélkül ellentét felhozott gyanúsítást, mintha az államban államot akarnánk képezni — elismertük.

Hagyjunk fel tehát a haszontalan óvástételekkel; válasszuk meg maga idejében küldötteinket az egyetembe, s ezek igazolják azt, a mit magunk politikai elleneink nem egyszer kimondottak, hogy nem vágnak kivételes állásra, hogy csak a többi nemzetiségekkel egyenlő jogokat óhajtanak binni; hisz ép az ószások egyik tekintélye formulázta ezt oly concret alakban, midőn így szólt: „az idő intő szavára figyelve nem kívánunk kiváltságokat vagy különállást, óhajtásunk, hogy jó, minden állampolgárt egyaránt kötelező, mindnyájára egyformán kedvező törvények hozassanak.“

Természetesen az a kérdés, talál-e a mester eme szava az epigonok számításába? Az idő megtanít erre is; de azt tudjuk, hogy a vasszükség az ellenkező értelmezést megsemmisíti.

Erdélyrészi kir. törvényszékek és járásbíróságok.

Magyarország királyhágón innen és tul eső összes területén mindössze 75 kir. törvényszék és 315 járásbíróság lesz, melyből Erdélyre 20 kir. törvényszék és 81 járásbíróság esik (a 25 öe bizottság előterjesztett javaslata szerint,) mely szám következőleg oszlik el: Törvényszék: Kolozsvár. Jár. bír. Hid Almás, Bánffy-Hunyad, Kolozsvár, Kolozs, Mócs. Tsz. Torda. Jb. Maros Ludas, Torda, Felvincz. Tsz. Nagy Enyed. Jb. Maros-Ujvár, Nagy-Enyed, Balászfalva. Tsz. Gyula Fehérvár. Jb. Zalatna, Gyula Fehérvár, Algyógy, Szászváros. Tsz. Abrudbánya. Jb. Topánfalva, Abrudbánya, Offenbánya. Tsz. Déva. Jb. Vajda Hunyad, Hátszeg, Puj, Maros. Ilye, Rápol, Déva, Dobra. Tsz. Nagy Szében. Jb. Szász-Sebes, Szerdahely, Vizakna, Orláth, Nagy-Szeben, Uj-Egyház. Tsz. Fogaras. Jb. Freck, Fogaras, Sárkány, Zernyest. Tsz. Brassó. Jb. Földvár, Hosszúfalva, Brassó. Tsz. Sepsí Sz. György. Jb. Sepsí Sz. György, Baróth, Bereczk, Kovászna, Kézdi-Vásárhely. Tsz. Csik Szereda. Jb. Csik Szereda, Szt. Márton, Gyergyó-Szt. Miklós, Ditró. Tsz. Beszterce. Jb. Lenkece, Teke, Beszterce. Tsz. Nászód. Jb. Borgó-Prud, O-Radna, Nászód. Tsz. Déézs. Jb. Bethlen, Magyar-Lápos, Semesnye, Déézs. Tsz. Szamos-Ujvár. Jb. Szamos-Ujvár, Választ. Tsz. Maros-Vásárhely. Jb. Mező-Bánd, Maros-Vásárhely, Ny.-Szereda, Erdő-Szt. György Szász Rékely, Görgey Szt. Imre, Vajda Szt. Iván. Tsz. Székely Udvarhely. Jb. Székely-Keresztúr, Székely-Udvarhely, Etéd vagy Oklánd. Tsz. Segesvár. Jb. Köhalom, Segesvár, Nagysink, Szent-Ágota. Tsz. Medgyes. Jb. Berethalom, Nagy Selyk, Medgyes, Bolkács. Tsz. Erzsébetváros. Jb. D.-Szentmárton, Erzsébetváros, Radnót.

A magy. kir. honvédsereg ujjaszervezéséről ezeket olvassuk a „Hon“-ban.

A m. kir. honvédsereget illetőleg legközelebb több törvényjavaslat fog az országgyűlés elé terjesztetni. A kormány a törvényhozástól azon pénzüsszeg engedélyezését fogja kérni, mely arra szükséges, hogy a honvédsereg taktice szervezve 20 dandárrá alakítsassanak, dandáronként 4 zászlóalj gyalogság és 3 század lovassággal, s hogy 6 hadosztály alakítsassanak. Ezek szerint 6 hadosztályparancsnok, 20 dandárparancsnok, 20 dandárörvos, (kik nem csak általányt kapnak, mint a zászlóalorvosok, hanem rendes fizetést,) végre 20 dandársegédtsz fog a tábornoki szolgálathoz kinevezeteni. Azon honvédzászlóaljak, melyeknek parancsnokai a dandárok és hadosztályok feletti parancsnoks. kapják, egyelőre oly századosok által vezényeltetnek, kik erre teljes képességgel bírnak.

Egy más tvjavaslat a 7. honv. ker. parancsnokság felállítására vonatkozik. A pesti kerület nagy kiterjedésénél fogva (18 zászlóalj és 10 lovaszázad) szétosztatik, a kassai és pozsonyi kerület pedig jobban kikerekítettik. Az így keletkező két új kerület székhelye Szeged és Nagyvárad lesz, és Pest megszűnik a kerületi parancsnokság székhelye lenni. — Egy más törvényjavaslat tehetőes altszteknek a honvédség számára való biztosításával foglalkozik, a mi minden hadsereg jóvoltának lényeges követelménye. Az altszteknek a szolgálathoz való megtartása a mostani körülmények között nehéz, és mintán az a 15 hónap is nemcsakára lefoly, a mely időre kötelezte volt magát sok altszta honvédtanító-zászlóaljak felállítására alkalmával: szükséges azokat anyagi támogatás felajánlása által a szolgálathoz tovább is megtartani, a mi a napi zsoldnak 15 krajczárral felmérése évenkénti 60 forint pótlék által érhető el.

Végre a honv. ministerium az országgyűléstől a szükséges eszközök megadását kívánja további 8 huszár svadron állítására, minélfogva azok összes száma 40-re emeltetnék.

Arról is értesültünk, hogy a nagy honvédtanítói előléptetés, melyet már nov. 1-re vártunk, ma ő feléje szentesítést megnyerte, és legközelebb közzététetik. Azonban ez uttal is elmaradt a tőkés és ezredesek kinevezése, és az avancement csupán 12 örnagynak elezredesé, 12 századosnak örnaggyá, 18 főhadnagynak századosá, 50 hadnagynak főhadnaggyá és 80 altszteknek és tiszt helyettesnek hadnaggyá neveztetésére szorítkozik.

Legújabb táviratok.

Arlond, nov. 23. Az „Echo de Luxemburg“ jelenti: a porosz cernirozó csapatok Montmedyből és Meziéresből rögtön visszavonultak Franciaország belsejébe.

Bécs, novemb. 23. A börzén egy eddig meg nem erősített hír szárnyal, egy a loirei seregeknek a meklenburgi nagyherceg fölött kivívott győzelméről.

Brüssel, nov. 23. Lilleből jelentik, hogy Metz kapitulatioja óta naponta körülbelül 300 katoná és 20 tiszt, a kik menekültek, a városon át elmentek.

Tour, nov. 23. A ministerium távsürgőnyei: Evreux, nov. 22. A nemzetőrség a népeég által gyámoltva, állásait mindenütt megtartotta. Francia csapatok megtámadták Vernout és igen nagy mennyiségű élelemezállományt keritettek ke zükre Paey és Nantes közt; 1500 ember könnyű csatázás után visszavonult; az Eure és Ognon völgyek szabadok az ellenségtől, ugy látszik, hogy az ellenség földátta tervét Lyon felé nyomulni.

Berlin, nov. 23. A „Provincial Correspondenz“ mondja: A kormány 100 milliónyi hitel föl vételét fogja indítványozni. Franciaországban ugy állnak a dolgok, hogy legközelebb várhatjuk való sulását katonai föladatunknak, Páris és Loire mellett, valamint éjszakon is.

Bécs, nov. 23. A „N. Fr. Presse“ Konstantinápolyból egy sürgönyt közöl, mely mondja, hogy a porta jelentést tett a párisi szerződés aláíróinak az orosz kormány kezdeményezéséről. A porta továbbá kijelenti, hogy kész az ily, — az általános világbékére nézve oly veszélyes követelésnek ellenállani, és tényleges gyámoltásra támaszkodik az aláíró hatalmak részéről, — órást tévén egy leendő congressus ellen.

London, nov. 22. Lord Russel a „Times“ hez intézett egy iratában 100,000 honvéd föl szerelést ajánlja. — Amerika eddig Franciaországnak 400,000 fegyvert és 50 millió töltényt szállított.

Bécs, novemb. 21. Mint a „N. Fr.“ nek Mainzban írják, e hó 19 én ott 2000 sebesült ment át a baconi és dreuxi csatákból. Mainzban tényleges ostromállapot létezik, minthogy minden perczben a foglyok lázadásától tartanak, kik közt a fekete himlő, typhus és vérhas borzasztóan pusztítanak.

Bécs, nov. 23. A „Wand.“ konstantinápolyi sürgönye szerint Törökország el van határozva. A sultán fegyverkezést parancsolt. Anstria és Anglia mérséklőleg hatnak.

Versailles, nov. 22. A bajor csapatok a loirei hadseregűl ide tétetnek át, minthogy lözöttük és a porosz csapatok között verekedések fordultak elő.

A párisi 1856-diki szerződés fontossága a magyar-osztrák kereskedelem szempontjából.

A párisi szerződés Oroszország által megtámadott pontjának fontosságát, főleg Austria kereskedelmére nézve, Stein híres bécsi tanár a bécsi kereskedelmi ministeriumhoz közel álló „Centralblatt für Eisenb. u. Dampftech.“ ban, egy igen figyelemreméltó cikkben, habár tulzett következtetésekkel, így fejtegeti:

„Ezen nagy horderejű igényvel (a Feketetenger semlegesítése) szemben Austria is oly lépést tett, mely páratlan a világtörténelemben és oly áldozatot foglal magában, melyhez hasonlót le nem győzött állam soha sem hozott. Megengedte, hogy főfolyama vizútainak alapja, keleti kereskedelmének nagy útja, mely annyi folyót és patakot vesz magába, hogy a Duna Austriának tulajdonképeni folyama, a nyílt tenger egy részének nyilvánítás-sék. Felmondott minden jogáról, melylyel az állam saját folyója iránt bír, hogy azt az európai szabad kereskedelemnek átadja; egész Európának hajózásúit a népjog általános szabályainak védelme alatt a monarchia szívéig engedő vitorlázni: a legnagyobb kedvezményt adta, mit állam a világtengereskedelmek adhat; ugyanazon párisi szerződés által, melyet most az orosz jegyzék tagad, a Feketetenger a Sulina torkolatú Passanig terjed.

Ily kedvezmény mindaddig nem volt képzelhető, míg a Feketetenger azon veszélyben volt, hogy valamely hatalom belső tengere legyen. Austriának inkább élethalálharcot kellett volna küzdenie, míg elismeri, hogy azon lobogó, mely a Feketetengeren uralkodik, Bécs kapui meg.

Oroszország uralma a Feketetengeren (mondja a jegyzék) azt jelenti, hogy a gabonapiacz a dunai városokból Odessába totesse; jelenti az uralmat azon kereskedelmi vonalon, mely nemcsak Konstantinápolyból, hanem Bécsből is Trapezuntba, és innen Ázsia belsejébe megy, ez Sebastopolból orosz Konstantinápolyt csinál. Ezért rombolák szét a francziák és angolok a vár falait, és ezért szabtak az orosz tengerészletnek bár szigorú, de teljesen igazolt határt. És minthogy ez megtörtént, Austria, melynek nem volt bátorsága Odessába és Brailába menni, eléggé bátor volt főfolyamát nyílt tengernek nyilatkoztatni és fővárosát parti városná változtatni, a bátorság hiányát katonai téren a legmerészebb kereskedelmi szabadsággal helyettesíteni, melyet a történet ismer. És az osztrák nép ebbe belenyugodott, mert nem tarthatott attól, hogy főfolyamának torkolatánál orosz ágyúval fog találkozni.

„Ez volt a tényállás, mely megváltozik abban a pillanatban, melyben Oroszország az 1856 diki szerződést megigatni törekszik. Mi nem vagyunk arra hivatva, hogy e lépés további következményeit vizsgáljuk, de nyíltan ki kell mondanunk, hogy a 15. cikk, vagyis a Duna szabadságának fentartása teljesen lehetetlen, mihelyt Sz. Pétervárott ezen szerződés pontjait megigatják, melyek az oroszoknak alkalmatlanok.“

A csatateréről.

Versailles, nov. 21. Tegnap történt ütközetek fölöl nyugtalanító hírek keringenek; a főhadiszálláson felette nagy az izgatottság.

Versailles, nov. 21. Egy laudwehr zászlóalj és 2 huszár csapat e hó 19 én Chatillonban megtámadottat, azonban 120 ember és 70 lo vesztéssel Chateau Vilaineba visszavonult. Egyéb jelentékeny tudósítás nincsen.

Tours, nov. 22. (Hivatalos.) Vervinsből jelentik: A meziéresi nemzetőrség kirohanást intézett e hó 17-én, 500 ellenséges katonát megölt és egy ágyút foglalt el. A poroszok 18 án hidat akartak verni a M a s folyón, de ez nem sikerült, mert visszaverettek és ágyulótávolnyira vonultak vissza.

Brüssel, nov. 21. Havreba Amerikából 215,000 fegyver és néhány millió töltény érkezett. — A kormány megtiltja a német kölcsön elfogadását.

München, nov. 20. A versaillesi főhadiszállásról írják, hogy a Mantuffil vadteste parancsot kapott, hogy gyors mezeetekben menjen Amiensbe és Rouenbe, hogy a francia sereget Bourbaki tábornok alatt akadályozza meg a Keratryval való egyesülésben és azt sakkba tartsa. A hadparancsnokság tábornokra állítólag biztos híreket kapott, miszerint Keratry egyesült a loirei-i sereggel, ennek következtében a Tann tábornok parancsnoksága alatt álló sereg védállásban maradt és Etampesből visszavonult. A Mantuffel alatt álló csapatok állítólag a franco-tireurök által több mint 500 embert veszítettek, a nélkül, hogy segíthettek volna nekik; minden menet közben a csapatokat a franco-tireurök bizonyos távolságban követik és mindennél nyugtalanítják őket és a hidakat előtűk öszeszérik.

Montbelliard, nov. 20. Azt beszélik, hogy Belfort helyőrsége szerencsés kirohanást tett; közlelbi részletek még nem tudatnak.

Hadműveletek a Szajna és Loire között.

Ezen czim alatt a „Wehr Ztg“ legutóbbi száma egy hosszabb cikket közöl, melyet érdekességénél fogva e helyen közlünk.

„Ha sikerül Franciaországnak a Loire-hadsereg közreműködésével a párisi ostromló sereget legyőzni és ezáltal az idegen invasio alól a fővárost megszabadítani, akkor kedvező kimenetelű lesz a francziaországra nézve a háború, a nélkül, hogy az eddig semlegesen maradt európai államok az ügyekbe avatkoznának.

A köztársaság védőereje az ország nyugati és déli részeiben rejlik leginkább. A jól felfegyverkezett és egészen szabad tengerpart mellett a szerveződésképes véderő hónapokon át képes leendő az ellentállásra. A tengerpart közelében levő hadseregek tovaszállítása, a hadseregek újjászervezése éjszakai, nyugaton avagy délen, gyenge erődök erősítése, az összes haderő összpontosítása egy kedvező helyen, a hadi- és élelmi-szerek szállítása, minden ilyen s ehhez hasonló vállalatok a hajóhad által eszközölhetők.

A tengerparttól hódítottatott viseza az első franczia császárság idejében a francziák által egészen előzönlött, s tökéletesen alávetett Spanyolország is. A franczia kormány és hadsereg vezetői fel fogták elvégre a tengerpart fontosságát. Az éjszakai és éjszakai nyugati tengerpart Franciaországra nézve a háború jelen stadiumában nagy szolgáltatásokat tehet.

Ha Trochu 150,000, egész 200,000 embert kibővíti Párisból s egyesülhet a Loire hadsereggel, akkor egyrészt Cherbourgól, másrészt pedig Brestnél a Torres Vedras hadosapatok mintájaként nagy elszáncolt táborokat állíthatnak fel, s ezáltal legalább is 300,000 porosz izgatottságban tartható, ezalatt pedig a tél folyamán az ország többi részeiben hadseregek állíthatók fel.

Az invasioi hadseregek száma ezuttal 430,000-et teszen, az egyes elfoglalt várakra ebből legalább is 230,000 ember szükséges, mindössze tehát csak is 200,000 ember állhatna szemben az ujonnan felállított franczia hadsereggel. Maga Páris bevételével sem változnék a háború helyzete, ha Trochuék sikerül hadserege egy részét Párison kívül elhelyezni és a többi hadosapatokkal egyesíteni. Nezzük, minő következménye lenne e hadműveletnek.

A minap közzétett párisi ordra de bataille szerint a párisi hadsereg következőleg van összeállítva:

Az I. hadsereg áll 226 zászlóaljából. A II. hadsereg két hadtesttel, összesen 6 hadosztályival, két dandárral, egyenkint 6 zászlóaljjal, összesen 72 zászlóaljjal bír. A III. hadsereg 7 gyalog-hadosztályból, összesen 15 dandárból, egyenkint 6 zászlóaljjal, egy lovas hadosztályival, összesen tehát egy lovas hadosztályival és 90 zászlóaljjal bír. Mindössze teszen ez 226 mozgósíthatatlan, 162 mozgósítható zászlóaljat, avagy 388 zászlóaljat, mind-egyik 1000 emberrel, 24 lovas századot, mind-egyik 150 emberrel, összesen 390,000 embert. Feltevéte tehát, hogy az első hadsereg 226 zászlóaljból csupán 100 zászlóalj alkalmazható és vihető ki a szabadra kül-operációkhoz, a hátramaradt 126 zászlóalj pedig megszállná az egyes erődöket és azon helyeket, melyek leginkább vannak kitéve a kúttámadásnak, ugy az ostromosereg támadása következőleg vitethetnék sikerrel véghez:

Az első hadsereg 100 zászlóalja 10—10 zászlóaljkába oszolva, melyek egy hadosztályt képeznének, két-két erőd közt megtámadná a szemben álló ellenséget; ugyanezen időben a II. és III. hadsereg, egyesült parancsnokság alatt, az ostromló hadsereg leggyengébb pontját támadná meg, és visszaverné az ellenséges hadtestet.

Ezen támadás közt az összes 20 üverőd és a leginkább kiálló bástyák, ugy az összes kapcsolatban levő ütlegek folytonosan tüzelnének kifelé. Ily nagy tüzelés közepette az ellenség csak későn tudná meg a tulajdonképi támadó pontot, és nem ismertné fel azon pontot sem, melyen a hadsereg átüverőd volna magát. S minthogy az erődök körvonala 8 1/2 mérföldet, vagyis 85,000 lépést teszen, az erődítmények ütégei pedig 3000—4000 lépésre terjednek, az ellenség által segélyre küldendő tartalékos csapatok csak néhány órai kerülés után jutnának tulajdonképi rendelkezésük helyére. Ha például a St. Denisről álló porosz hadtest támadtatná meg, ugy a Versailles és Charentonnál levő felesleges hadosapatok csak négy mérföldnyi ut meghaladása után érnének az ütököt színhelyére. Ha már most a francziák itt a csatározással felhagynának, mivel az ellenséges hadseregek itt vannak leginkább összpontosulva és a bekövetkező éj alatt éjszakeről délnek tartva, tehát St.-Denisről Sceaux ba indulnának, itt folytatnák az ütököt, mely hely elérésére csupán három mérföld szükséges, holott az ellenséges hadosapatoknak ugyanezen hely elérésére 6 mérföldet kell haladniuk.

Ezen kombinatio, melyen kívül még minden esetre mások is vannak, eléggé bizonyítja azt, hogy egy kitörésnek jó eredménye lenne. Trochu mindaddig nem törhetett ki, mivel egy hatalmas

ülérséget kellett szerveznie, mely nélkül a kiszabodított hadsereg még a legszebb és legsikerültebb eredmények után sem tarthatta volna fenn magát.

A párisi hadsereg csapatai fél-zászlóaljkába vannak osztva, melyek egyenkint három század sorakatonaságból és három század mozgó nemzetőrökből állanak, hat zászlóalj pedig egy dandárba van osztva.

A mint utóbb kiderült, Orleansnál 7—10 ig csupán Reyan és Chazy gyalog hadosztályai és Pallière lovas hadosztályai, tehát összesen 25,000 franczia ütöközött Tannak 28,000 emberből álló hadteste ellen, ideértve Wittich 22. hadosztályát és Stolberg lovas-hadosztályát.

A Loire hadsereg jelenleg következő 4 hadtestből és 2 lovas-hadosztályból áll:

Főparancsnok Aurelles de Paladine tábornok. 15. hadtest: Reyan tábornok, 1. hadosztály Sol táb. 1 dandár Trippard táb. 2. dandár Bertrand táb. 3. dandár Nabron tábornok, 2. hadosztály (előbb Reyan tábornok.) 4. dandár Martineau Dec henez táb. 5. dandár Proselles tábornok. 16. hadtest: Polhés táb. 3. hadosztály Negrier táb. 6. dandár ?—7. dandár Michaud táb. 4. hadosztály: Marulay táb. 8. dandár Poitevin táb. 9. dandár Rourai táb. Lovassági hadosztály: Pallière táb. 1 dandár Longuere táb. 2. dandár Reesayre táb. 3. dandár (előbb Michel táb.) 17. hadtest: Kératry táb. 2 gyaloghadosztályal, 5—5 dandárral és 1 lovasdandárral. 18. hadtest: Bourbaki táb. 3 gyalogosztályal, 10—10 dandárral és egy lovasdandárral. A Loire-hadsereg áll tehát összesen: 9. gyaloghadosztályból 24 dandárral á 6000 ember, összesen 144,000 ember, 2 lovashadosztályból 5 dandárral á 1800 ember, összesen 9000 ember, mind-össze 153,000 ember. Ha a Garibaldi parancsnoksága alatt álló 3 gyaloghadosztály, Michel, Bonnet és Garibaldi, e hadsereghez csatlakoznának, akkor a Loire-hadsereg 180,000 ezret teszen, ehhez a párisi mozgósítható hadsereget számítva 350,000 ember.

UJDONSÁGOK.

A „K. Közlöny“ eredeti távsürgönye.

Feladatott Pesten nov. 25-én 8 ó. — p. estve. Érkezett Kolozsvárra 26 kán 12 ó. 40 p. éjjel.

Brüssel, Domart és Bretonex között ütökzetek, a poroszokat Oveig visszaverték, veszteségük tetemes.

London. A keleti kérdés miatt, hirszerint Cabinetválság.

× Király ő Felsége valószínűleg tovább fog a testvérőrvároiban időzni, mintsem tervezve volt, és pedig hibetől decz. közepéig. Akkor ő felsége néhány napra Bécsbe megy és onnan Rudolf koronaherceg kíséretében a királynéhoz rándul Merába, a hol a karácsonyi ünnepeket töltendi. Naponta érkeznek Bécsből futárok, kik az államvasut indóházától egyenesen Gödöllőre mennek. Grünne gr. főlovászmestert a napokban várják Budára.

× Somssich, az országgyűlés elnöke, lakomát adott a királyné névnapján a Frohner szállodában. Számosan voltak meghíva, s a képviselőház tagjain kívül, Eötvös s Horváth miniszterek is jelen voltak. A királynéra a házigazda emelt előszőr poharat.

— A Deákörben nov. 24. este értekezlet tartott az igazságügyér elnökele alatt az erdélyi urbéri rendezés tárgyában.

× A honvédség töltenytartó szekerai már megérkeztek Bécsből, s ma többet lehetett látni az utcán, a mint Budára vtték át. E ládaszekerek egészen a löporos kocsi mintájára vannak készítve, csak hogy kicsinyek, minthogy nem ágyukhoz való. Zöldre festvék, a sarkoknál vörös és fehér csíkokkal. A kerekék külüli háromszinűek.

× Ezer font sterlinget egy macskáért. Londonban bizonyos társaság tüzte ki ezen tetemes jutalmat évekel ezeltől, háromszinű bakmacskára. Városunk egyik tisztos polgára, F...ch V-nak jutott a nagy szerencse, hogy nem is három, de négyszinű bakmacskára tett szert, melyet mint drága kincset őriz puha pamlagok közt. Nemsokára Lustreist tesz a bárszony szürl csoda cziczos London felé. Sok szerencsét hozzá, hanem, tán mégis jobb lesz kötre hinni az angolnak.

× A vallás és közoktatási miniszter f. évi nov. 12-én 23,678 sz. a. kelt rendeletével, az erdélyi honismertető-egylet alapszabályait megerősítette.

— A Muzaeum-egylet történelmi és természet-tudományi szakosztályai nov. 23-án a nyilvános felolvasásokat illetőleg abban állapodtak meg, hogy azok vezetését 3 tagu választmányra bizzák, a kivitel részletei is meg lettek vitatva. A szakosztályok minden hó 2 ik és 4 ik pénteken fogják üléseiket megtartani.

× Megszüntetett vasuti munkálatokat közelebről folytatni fogják, mint illetékes helyről értesülünk.

(—) Templom szentelés. A m.-vásárhelyi unitáriusok leány egyháza, múlt vasárnap tartá első

isteni tisztelét, ujonnan épült, s egyszerű csinnal berendezett imaházában. A nagyhatású megnyitó és zár-ímát Kelemen István szabédi unitárius pap mondta, melyek közt a derek apának méltó fia Kelemen Albert szt. királyi unitárius pap épületes egyházi beszédet tartott. A számosan megjelent egyházi tagok, kik között más felekezetek is felesen voltak, nagy meglepéssel távoztak el az egyszerű ünnepélyről.

+ Katona-verekeedés M.-Vásárhelyt. Vasárnap nov. 20-án este a nőrházban, néhány Ludvig ezredbeli altiszt többet vévén magához az árpaléből, mint számunk kívánta, a szintén ott időző honvédbuszárokat bántalmazni kezdette. Kölcsonos és nem a legnagyobb kiméllyel folytatott szóbeli argumentációk után, karóra meg szuronyra került a dolog, melynek eredménye két gyalog altiszt terhes és egynek könnyebb sebestülése lett. A hosszasan tartó zenebonának őjrátok vetettek véget.

== Jogakadémia fiatalága, mint tudjuk, tavál egy jogász-segélyző egylet alkotását határozta volt el, midőn a tavali jogászbál jövedelméről tett jelentést az illető bizottmány. Nem ártana az eszmét nem ejteni el, mint annyi sok más s melőbb megalakítani az egyletet, annyival is inkább, mivel már eddig is szép tökével rendelkezhet az ifjúság, s itt van a tél, midőn a szükölködőnek legégetőbb a szüksége.

× Boka József népzenező s mult szerdán művészi kísérletet tett szinpadunkon. „Charlotte kapitány“ előadása alatt a két első felvonás közt hegedű játékaival tölté be, melynek kíséretére Já-kobi karnagy vállalkozott. Ha Boka ur bátorsága s művészi önbizalma forogna kérdésben, sokkal előnyösebben szólhatnánk róla, mint a hegedűművésztől. Hangszeren meglehetősen technikai ügyességet fejt ki, hanem hiányzik játékaiból az érzés, finomság és tisztaság. Ezelőtt nem sokkal Enyed egyik nyilvános mulatóhelyén volt alkalmunk Bokát baláni egész zenekarával és pedig közmelegedésre. Tán sokkal jobb lett volna nálunk is így bemutatni magát, mire s színházban is volt volna alkalomott, hol a zenekar rendszeren működni szokott.

(—) (Beküldetett). Olvastuk E. ur nyiltterét a Grünfeld gőz-hajócska épegnében átadásáról, az akadályokról stb. Ép ez utóbbiakra vonatkozott hírtünk, még pedig azért, mert saját szemünkkel láttuk azokat. Több szemtanu.

(—) Rozsnyai nevű hazánkba chinacukorkák készítését talála fel, melyek chinán tartalmuknál fogva erősitőleg hatnak különösen a gyomorra. Mint értesültünk, Berlinből nagyobb mennyiségű dobozra történt megrendelés hazánkfiánál, melyek Versaillesba, a porosz főhadiszállásra fognak küldetni, hol a zord időjárás hatása ellen sikeres praeservatív szerek ismeretét rei.

— Megjelent a „N.-Enyedi Naptár“ 1871-re, ára 26 kr. o. é. A kiadásti tiszta jövedelem felőstornyunk kijavítási költsége fedezésére van szánva. Azért, a ki e naptárt veszi, avál — hogy nap-tára van — még áldozott is azon őstorny kijavítására, mely felett sok viharos napok vonultak el századok óta. S hogy e naptár kapható nagyobb mennyiségben véve illő százalék leengedéssel, tudatja kiadója Löcsy Sp. Lajos könyvkötő N.-Enyeden.

(—) Auer szegedi óras közelebb oly ingá-órát talált föl, melyeket soha sem kell fölhúzni, csupán egy rögöt kell megnyomni s az óra ismét jár bizonyos ideig.

(—) A franczia igazságügyminiszteri jelentésben, mely 1868-ról szól, néhány érdekes adat van. A haláltbüntetés csak 14 esetben mondatott ki, kivégzés azonban csak 4 történt, a többi 7 egyén kegyelmet nyert. Az ellopott tárgyak értéke csak 3,927,180 franc, mi, tekintve az előbbi évekből vont eredményeket, csakélység. A rendőrség rövid uton 374,026 ügyet intézett el. Összesen elfogatott 71,543 egyén. Magában Párisban 35,751 egyén tartoztatott le, tehát a büntügyeknek több, mint fele Párisban történt meg.

(—) Egy improvizált frescő. A meziéresi templomban, mely egyidőre laktanyának rendeztetett be a franc-tireurök számára, ismét visszaállított az isteni szolgálat. Azon idő alatt, míg a csapatok által elfoglalva, egy franc-tireur, kitűnő művész, gyönyörű frescőt festett a falra, mely Jézust ábrázolja egy ágyura támaszkodva, kezében a béke lobogójával, míg lábai előtt imádattal borul földre egy franc-tireur. A plébános gondoskodott ezen rögtönzött frescő fentartásáról, melynek lemásolásával már több művész foglalkozik.

(Necrolog.) Eövi Dömötör Antal, kecskeméti ev. ref. énekvezér, neje Tanárki Lidia, bánattól leajtott szülők a magok s gyermekeik: Dömötör Julia, férje Bagó Lajos, gyermekeik; Dömötör Zsuzsanna, Dömötör Krisztina és minden rokonok nevében fájdalommal szívvél jelentik, hogy szeretett jó leányuk, az illetékes testvére, rokona Dömötör Teréz a helybeli ev. ref. egyházközség belvárosi leányiskolájának vezértanítónője rövid, de súlyos szenvedései után élete 46 ik évében f. hó 20-kán d. n. 3/4 3 órakor földi pályáját bevégezte. Legyen kedves és áldott emléke! Kolozsvárt, nov. 21 kén 1870.

Szörcey Gyula urat (lakott Csik-Mártonfalván) szivesen kérem, tudása jelenlegi lakását, hogy ügyeinket rendezhessük.

Stein János, könyvtáros.

KÜLFÖLD.

Berlin, nov. 22. A német szövetség új alkotmánya jan 1-én lép hatályba. Bajorországnak külön hadserege marad, de nem lesz diplomatiája, a sajtó és egyleti ügyek a szövetség hatáskörében maradnak. Az alkotmány megváltoztatásához a szövetségi tanács 3/4 részének szavazata szükséges, háboru-izenetre a szövetségi tanács beleegyezése szükséges, kivéve, ha a szövetség területe megtámadatik. Főntartatik az ital-adó a déli államokban.

Hamburg, nov. 22. A „H. Correspondenz“ szerint Poroszország állítólag kijelentette, miszerint nem lép közbe a stipulatio fentartására a Fekete-tengeren.

Konstantinápoly, nov. 22. Magánürgönyök szerint tegnap ment a nagyvezér felelete az orosz kőrirat St. Pétervárra; ugy beszélük, hogy a felelet nyugodt és tartózkodó, és kijelenti, hogy nem akarja a hatalmak itéletét a fenforgó ügyben megelőzni.

Konstantinápoly, nov. 21. Jól értesült körökben állítják, hogy Törökország el akar háritani minden konfliktust Oroszországgal és arra akarja birni a párisi szerződés aláírót, hogy Oroszország kérését vegyék tekintetbe.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdasági tudósítás.

A Rikán belől, nov. 15. 1870.

A nagyobb földbirtokosok a részbeadást azért vették gyakorlatba, hogy napszámot kapjanak, kevesebb cselédt tartanak, s így szaporítják jövedelmüket.

Az ével nincs elérve. Kaphatni ugyan minden hold törökbuszaföld felébeadása után 8—12 napot papíron, de ezeket soha se lehet kellő időben felhasználni, még dülő, vagy szolgabíró kübejtéve se, így a tulajdonos számításában csalódva, még nagyobb zavarba jön.

Továbbá: ne szédíten meg egy tulajdonost se azon csalékony hiszem, hogy minden kiadás nélkül feleterméshez jut. Felébe adtam földemnek, a feles mivelés tartama alatt, nem én vagyok a tulajdonosa.

Folyvást más turkál földemen; most burjánt, most disznó dínnyét szed a felébe mivelő sertésének; most fatyru törökbuszazárt marháinak, most törökbuszát sütni vagy főzni; fuszujkát, pityókát, kendert, stb.

Tagosítás nem lévén, földem szét vannak szórva. Az őstornyokhoz nem akadályozhatom. Kassa vált visszaélést meg nem akadályozhatom.

A szedés a mint a helység határan megkezdődött, minden földemen szedik a törökbuszát, ez tart 6—8 nap, esős időben tovább is, valamint a hazahordás is; az ellenörködést nem győzöm, s elég legyen annyit mondanom: küszönet, ha a termésnek egy negyedrészt kassa tehetem.

Cselédeim, vonómarháim nem apaszthatom, mivel trágyázást, szántást, a termés hazahordását magamnak kell végezni, még pedig nagyon is sietve, különben az egész termésemet a faln marháifogják elprédálni; mindezen akadályokhoz hozzájárul az is, hogy az adót az egészről én fizetem s magot az egészbe én adok.

Igy állván a dolgok, azaz napszámot maga idejében nem kapok, cselédeimet nem apaszthatom; a termésnek felét nem kapom; merem állítani, hogy a birtok ily kezelése a lelkiismeretes gazdatisztnak terit; a csakis fizetésért szolgálónak kényelem, a tulajdonosra nézve káros.

Mit tegyen hát a nagyobb földbirtokos, hogy házi szükségét fedezhesse, adóját fizethesse? Elmondom közelebről.

F. J.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Nov. 24-én: 5% Metaliques 100 frt 55.90. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 65.15. Kamat 55.40. 1860. Kölcsön 91.50. Bankrészevény 725. Hitelintézetű részvény 200 frt 246.75. London 10 ft st. 100 frt. 23 1/4 kr 124.80. Ezüst 123.—. Cs. királyi arany 5.97. Napoleondor 20 fran. 10.6 1/2.

Földtermentesítési kötvények: Magyar 78.50. Temesi 75.—. Erdélyi 74.—. Horv.-Slavon 80.—

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

A közönség köréből. *)

Interpellatio Kolozsvár városa törvényeszkéhez.

Z. A. és többek ellen folytatott bünyomozatban a mult hó 26-án egy nyomozó bíróság szálolt ki Alvinézre, mely bíróság mielött az ügyet befejezte volna, idő előtt innen eltávozott.

Ezért az illő helyen folyamodtak is az érdekeltek. Fölvívjuk most a törvényszéket, hogy a netaláni mulasztás helyrehozására megtette-e a kellő lépéseket? Egy nyugalmában megháborított vidék várja az erélyos intézkedést.

Többen.

*) Az e rovatban megjelent cikkekért csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget a szerkesztő.

Valódi MOLL SEIDLITZ-PORA

mely a párisi múkiállításon arany-érmet nyert.
Középponti raktára a „Golyához“ címzett gyógyszerár Bécében, és egy-
dül az alább megnevezett raktárakban kapható.

Figyelmeztetés. Miatán tapasztaltam, hogy az ugynevezett Seidlitz-por használati utmutatásokkal áruvalaték, melyek szóról szóra az enyim szerint utánozva, a közönség csalódására, még saját név-aláírásomat is viselik, s ily módon azok külső-ökről itélve saját gyártmányaimmal könnyen felcserélhetők lévén, bátor vagyok azért ezen hamisítások ellenében óvástul mindenkit azon megjegyzéssel figyelmeztetni, miszeint az ilyenül szereknél megkülönböztetése végett, az általam készített Seidlitz-por minden kutyájára és minden egyes adag papir-burkolata hivatalos őrizmény alatti saját véd-íparjeggyemmel van ellátva.

Ára egy bepecsételt eredeti skatulyának 1 forint oszt. ért.
Használati utasítással minden nyelven.

E porok számtalan, rendkívüli esetben bebizonyult gyógyhatásuknál fogva minden eddigelő ismert házi gyógyszerek közt bizonyára a legelső helyre méltatandók. A császári nagy birodalom minden részéből hozzáuk beküldött több ezernyi hálaírat részletes bizonyítványul szolgál, hogy azok rögzött dugulás, emésztetlenség és gyomorégés, továbbá görcsök, vesebetegség, idegbaj, szívdobogás, ideges főfájás, vértorlódás, köszvényeszerű tagfájdalom, s végül hystéria, hypochondria, tartós hányási inger stb. eseteiben a legjobb eredménnyel használtattak, s a legártalmasabb győgyeredményt vivtak ki. Ezen, már nagy csomaggá nőtt levelezés számtalan bizonyítványait tartalmazza azon szenvedőknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyógyimódot használtak, ezen egyszerű házi szerhez folyamodtak és egészségüket egyszerre és állandóan visszanyerték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanítók, kereskedők, kézművesek, művészek, mezői gazdák, tanárok, hivatalnokok, katonák, sőt gyógyszerészek és orvosok is, valamint több ül mindkét nemből való egyének képviselvék, a kik azelőtt a leghevesebb győgyforrások a legkisebb könnyebbülést se idézték elő és a kik csupán a valódi Seidlitz-Porok rendszeres használata által lettek tökéletesen egészségesek.

Valódi minőségben kapható **osupán csak**
Kolozsvártt: BINDER K. (ezelőtt Ritter) győgytárában b-monostor-
utca a városi Redoute során; továbbá **Wolff J., dr. Hintz György** és
Engel J. győgytárában, és **Karvazy József** kereskedésében.

Décsen: Krémer Samu.
Déván: Lengyel Gergely.
Beszterozén: Szongot György.
Brassóban: Jekelius F., Schneider F., és Eremiás Döme.
M.-Vásárhelyt: Jeney Károly és Bucher M.
Nagy-Károlyban: Schöberl.
Nagy-Szebenben: Müller győgyosz. és Sill Mihály.
N.-Váradon: Jánky Antal és Kiss Samu.
Szegesvártt: Teutsch J. B.
Szászabehelyt: Binder F. győgyosz.
Szerdahelyt: Schimert F. győgyosz.
Zilahon: Harmath S. F.

A fennebbi cézégknél létezik még ezeken kívül a

norvegiai „Bergen“ városból való valódi DORSCH-MÁJHALZSIROLAJ raktára is.

Ára egy üvegek 1 frt. o. é.
Az üvegek el vannak látva védmárkossal és kimerítő használati utasítással. Ez az egyetlen faj, mely minden töltés előtt vegytanilag megvizsgáltatik és czinkupakkal elzárt üvegekben küldetik el. — Ezen legtisztább és leghatályosabb májhalzsír faj a dorschalaknak legmondosabb egybegyűjtése és kivilágosítása által van megnyerve, és egyáltalán semmi vegyteni kezelés alá nem vonatott, hanem a bepecsételt üvegekben levő folyadék egészen épen és azon állapotban van, miként az közvetlenül a természet által nyújtott. — E valódi Dorsch-májhalzsirolaj Európának minden orvosi tekintélye által mint legjelesbb győgyoszer a mell- és tüdőbajokban, scrophulus és rachitis, köszvény és csúz, idült bőrkütiés, szemgyulladás, ideg- és több más bajokban legsikeresebben alkalmaztatik.

MOLL A. győgyoszerész Bécében, „zum Storch“, Tuchlauben.

JANKÓ VINCZE gazdasági eszközök és gépek gyára

Kolozsvártt, külső tordautca 306 sz.
A ki jól szánt, az jól arat. A jó szántáshoz jó eke kell. Magyarorszában a „Vidaacs“-féle ekek levén leginkább elterjedve, nyolcz év óta Kolozsvártt fenálló gyári üzletnek fő törekvése volt Erdélyországban is ezen fajta-ekeket honosítani meg.
Az erdélyi talajhoz legalkalmasabbak a 2-dik számú Vidaacs-féle ekek 4 marhára és a 3-dik számúak 2 marhára. Ezek gyáramban mindenkor készen is kaphatók. A 2-dik számú eke ára 18 frt.
„3-dik „ „ „ 17 „
Ekefaliga „ „ „ 10 „

Az erdélyi gazdák két panaszt emelnek a „Vidaacs“-féle ekek ellen; 1-ör hogy nem vágnak elegendő széles barázdát, hogy abba a béres szántó-legény, az itten szokásos bocsorjával, szabadon léphessen; 2-ör hogy a farsróf igazítása a fel- és leszorító csavarokkal nehézkes.
Ezen panaszok elenyésztetése végett ezentúl a „Vidaacs“-féle vasekéket állítható kormánylyal is készíttettem, minéfgyva a barázla-vágást tetszés szerint lehet szélesebbre vagy keskenyebbre igazítani; a farsrófra pedig a fel- és leszorító csavarok helyett egy nyeles csavart alkalmaztatok, melynek azon nagy előnye van, hogy azzal az ekeknek mély vagy nem elég mély járását a szántás alatt is lehet igazítani, a nélkül hogy e végett az ekeknek megállni kellene.
Ezen javított ekekből a 2-dik számú eke ára . . . 22 frt.
a 3-dik „ „ „ „ 21 „

Továbbá bátor vagyok a t. cz. gazda-közönség figyelmébe ajánlani boronáimat, vasfogu hengereimet a csoportos szántóföld porha-nyítására; szoró rostáimat, cséplő-gépeimet, törőkbúza-fejtőimot, bor-préseimet, szecsckavagó gépeimet.

A szecsckavagókra nézve különösen ki kell emelnem, hogy egy országban mint Erdély, hol a mezei gazda a törőkbúza termelésül kiválólag foglalkozik, a szecsckavagó gépek nagyobb figyelmet érdemelnek.
A törőkbúzakoré a szarvasmarháknak igen kedves eledle. Szecsckavagó-géppel felaprózva azt tisztán megessi, abból semmi kárba nem megy. Ellenben egészben adva, a kórának kétharmada alomba hull a gazda nagy kárával.
Kisebb cséplőgépek bérbé is kaphatók 50 frt havi hértért, melyekkel 2 ló s 5 ember segítségével mellett naponkint 20—25 kalargya gabonát elcséplni lehet.

A gyárba beszállított gépek javítását készséggel és gyorsan teljesítem, s megkeresés folytán gépeim árjegyzékével szívesen szolgállok.
Kelt Kolozsvártt, october 20-kán 1870.

JANKÓ VINCZE, gépgyár tulajdonos.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Ujon feltalált nemes fem!

Valódi Talmi arany!

Kezsedünk, hogy ez ékszer még több évi viselés után is nem változik meg és a valódi aranytól meg nem különböztethető. Hogy beszerzését mindenkinek lehetővé tegyük, következő olcsó árak szabattak:

- Női ékszerek.**
1 pompás mellű 80 kr. 1 frt. 1.20, 1.80, 2.50, 3, 3.50, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frt.
1 pár fülbevaló 80 kr. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.
1 Készlet egymáshoz illő mellű és fülbevalóból 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50, 8, 8.50, 9.
1 gyönyörű nyakék nők számára keresztcsékvél 85 kr. finom 1 frt. finomabb 1.50, legfinomabb 2, 2.50.
1 nehéz karperecz 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7.
1 pompás nőly-medallion 50, 80 kr. 1 frt. 1.20, 1.50, 2.50.
1 elegans gyűrű kövel vagy a nélkül 50, 80 kr. 1 frt. 1.50, 2, 2.50.
1 díszes nyakék medallionnal 2.80, 3, 3.50.
- Úri ékszerek.**
1 Legelegnőbb divatos óralánc 1 frt. 1.50, 1.60, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, medallionnal 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6 frt.
1 hosszú nyaklánc a valódi aranytól meg nem különböztethető 1.80, 2.80, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7 frt.
1 finom shawl- vagy nyakkötő tü 50, 80, 1, 1.50, 2.
1 legfinomabb medallion óra-ítyélék gyan. való használatra 1, 1.50, 2.50, 3.
1 finom úri gyűrű kövel vagy anélkül 50, 80, 1 frt. 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3 frt.
1 csomó óraítyélék 40 kr.
1 pár legdivatosb kézelő-gomb email-kövel vagy anélkül 50, 80 kr. 1.50, 2, 2.50.
1 készlet kézelő- és inggombok izlésesen összeválasztva 50, 70, 85 kr. 1, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3 frt.

Brilliant-ékszer, oly híu utánzata a valódinak, hogy szakértők is megcsalatoznak általa. Ez ékszer valódi chinaezüstből vagy talmi aranyból készült. A kövek valódi gyémántporral csiszolt kristályok, melyek eleven tüzet sohasem veszítik el. A finomabbak valódi ezüst foglalatúak.
1 mellű 1.50, 2 frt. igen finom 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 9, 10 frt.
1 pár fülbevaló 1.50, 2, egészen finom 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frt.
1 „ chemisette-gomb 1.10, 1.50, 2 frt.
1 „ kézelő gomb 1.80, 2.80.

Keleti, örökké illatozó Jonquille ékszer, finomul metszve, fekete, különösen kellemes illattal és keleti, legelegnőbb divatos alakban.

- 1 mellű 1 frt. 1.20, 1.50, 1.80, 2 frt.
1 pár fülbevaló 80 kr. 1 frt. 1.50, 2 frt.
1 karperecz 20 kr. 45, 85, 1 frt.
- 1 nyakék, egyszer a nyak körül 60 kr. 80.
1 „ 1 frt. 1.20, 1.40.
1 „ finom török érmekkel stb. díszítve 2.50, 3 frt.

A ki e czikkeket valódi minőségben birni kívánja, forduljon személyesen vagy levélben egyenesen hozzánk.

GLATTAU N.

első párisi bazárjához Ausztria számára Bécében, Kúrtnerstrasse 51. Palais Todesco.
Megrendelések tetszés szerinti nyelven is irva lehetnek.—A küldemények postautánvét mellett vagy a pénz beküldése után eszközöltetnek.
(443) Illusztrált árjegyzék kívánatra ingy-n küldetik meg. 8—24

(335) (12—*)

„VICTORIA“ biztosító társaság Kolozsvártt.

Biztosítéki alap.		Forgalom 1869-ben.	
Alaptőke	1.597.700 frt — kr.	Biztosított érték	122,796,234 frt — kr.
Tartaléktőke	26.894 „ 75 kr.	Bevétel	1.427.066 „ — kr.
Díjtartalék	667.779 „ 39 kr.	Kárfizetés	337.466 „ 92 kr.
Kártartalék	14.955 „ — kr.	Összes kárfizetés:	
Évi bevétel	1.500.000 „ — kr.	1865—1869-ben	838.560 „ 92.
Összesen 3.807,329 frt 14 kr.			

Biztosít megzabott olcsó díj és különös kedvezmények mellett: a) szalmás gabona és takarmány-neműket, asztagokban és boglyákban, ugy szinte fedél alatt, benn a helységben vagy kinn a mezőn (gabona neműeknél a biztosítás érvénye eleséplés után a magra is kiterjesztetik, mibelyt annak lerakodási helye előre bejelentett).
b) épületek, mint: lak és gazdasági épületeket, gyárak, malmak, templomok, stb.
c) lakházakban: butorokot, tükrök, képek, órák, szőnyegek, üveg- és porcellán neműek, függönyök, férfi és női ruhák, ágy-, asztal- és fehérszeműek, könyvek, konyha-eszközök stb. stb. szóval minden névvel nevezendő, egy háztartáshoz szükséges kellekeket.
d) gazdasági épületekben: szekerek, ekék, szának, egyéb gazdasági eszközök és gépeket, ugy marhák, lovak, juhok, sertéseket, stb.
e) kereskedésekben: a kereskedés minden ágához tartozó czikkeket.
f) műhelyekben: készletek, feldolgozandó anyagok, kézműmunkát, szerszámokat stb.

Az ingóságokra nézve a biztosítási díjak az illető épület fedéldijához arányban tetemesen leszállítottak, ugy hogy mindenki csekély áldozattal minden ingóságait biztosíthatja s különben is a felvétel minden tekintetben könnyítve van.

A fennebbi számokban kimutatott üzleti eredmény nem csupán a közönség mindig növekvő belátásának, a biztosítás szükségessége iránt, hanem egyszerűsége és nagy mértékben azon bizalomnak tulajdonítható, melyet a „Victoria“ olcsó díja, becsületes eljárása kárainak gyors és igazságos rendezése által vívott ki magának. A társaság nemcsak tetemes biztosítéki alapjával, de nagy összekötötésinél fogva és mindig növekvő évi bevételeivel is teljes biztonságot nyújt. Ügynekei az ország minden több pontján vannak, kik minden szükséges felvilágosítással szolgálnak és írásbeli megrendeléseket is elfogadnak.

A „Victoria“ biztosító-társaság vezér-ügynöksége Kolozsvártt.

(500) (4—*)

Csemegék!!!

Van szerencsém a n. érd. közönségnek tudtára adni, hogy alant jegyzett csemegék friss minőségben megérkeztek.
Hires Suchard chokolad és chocholadbonbonok font száma és ékített szép kutyájában. Görzi gyümölcs és zöld narancs, malaga-szólló, datolya, hajas mandula, skatulyás füge, amerikai dió, török- és olasz mogyoró; Mostarda — befőtt, font száma, Birsalmasajt, Persicat, görzi száraz gyümölcsök, ugymint szilva, körtve, ószi barack, füge, meggy és cseresnye. Maroni. Thea kenyér, török puliszka, Rum és Thea, küllömbféle liquerek. Asztali és dessert bryok. Francia és magyar pezsgők. HALAK ugymint: Tekercs angolna. orosz hal, tengeri pisztrang; ezetben, pisztrang olajban, Lazatz, többféle sardiniak. Hering, lkra, Mix. Pielas, olasz saláta. Magyar, francia és angol mustár. Sonka főve és főtelen, nyelv, sonka és nyelv kolbász és egyéb hús-neműk. Strassburgi pástétom porcellán bádogokban.
SAJTOK: Brie, Ementhali, Chester, Eldami, Romadour, Neufchattel, Parnasan, hollandi tejfelsajt és Groi. Beefsteak, Soya Sauce, Salad-Cream.
A TÖBBI CSEMEGÉIM jövő hét folytán érkezendek.
Fennirtt czikkeket postán is küldhetők.

KARVAZY GYULA.

(4—12) (501)
En Rix Vilma, ezennel nyilvánítom, hogy mint bold. dr. Rix A. özvegye nyolcz év óta egyedül készítője vagyok a valódi, hamisítatlan eredeti-Pompadour-pastának, egyedül én tudva a titkot és készítem. Ezenel közzétéve, hogy említett Pompadour-pasta ezentúl csak lakasomon Bécs, Leopoldstadt grosse Mohrengasse 14, 1. Stiege, Thur 62 lesz valódi kapható, ovom annak harkí másol vásárlását, miután jelenleg sem fő- sem fők-raktárt nem tartok és minden eddigi raktárt az előjött hamisítások miatt felszámoltam. Valódi Pompadour-pastam, csodálatának is nevezve hatását sohasem téveszti: az eredmény minden várokozásait felülmúl, egyedül biztos szer gyors és tökéletes elűzésére minden arczkütiések, szőmlőcsök, szeplő málfót és pattanásoknak. A garancia oly biztos, hogy eredménytelenségnél a pénz vissza adatik. Egy kötecső ezen kitűnő pastából 1 frt 50 kr.
Hálanyilatkozatok közé nem tétetnek.

(7—20) (490)
Titkos betegségeket és tehetenségeket (elgyengült férfierőt) gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett
HANDLER MÓR orvos- és sebészudor, szülész- és szemész.
Rendel naponkint délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.
Lakik Pesten, Lipót-város, Nádorutca 13 sz. 1-ső em. 14 sz. Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

(554) (1—3)
„HAZA“ életbiztosítóbank kolozsvári képviselőségét Choriny Henrik úrtól áttettük **CSIKY IMRE** kereskedő urhoz, miről az illető feleket tudatva, felkérjük nyugtáik beváltására nálla jelentkezni.
A „Haza“ életbiztosítóbank vezérügynöksége Pesten.

(502) (4—6)
Csak nagyban! VARRÓ-GÉPEK minden eddig létező rendszer szerint, továbbá:
gomblyuk- gépek, czipő szegző-gépek, fűzőlyuk-gépek, fodrozó-gépek.
CURJEL ALBERT H. Bécs, Máriahilferstrasse 70.

(215) (6—6)
A cs. k. szabadalmazott patkány, házi és mezei egér, vakond és svábbogár pusztító
Arkánium t. gyárhoz Bécsben, Neubaugasse, Nr. 70. Miatán önnök cs. k. szab. arkániumát bámulatos sikerrel alkalmaztuk, kérjük hogy postafordultával még 6 szelenczét küldeni sziveskedjék. Tisztelettel maradván a cs. k. szab. neubauri és burgauri fonógyárak igazgatóságá Stájerherban.
Valódi minőségben kapható: Kolozsvártt Főly és Hutifleszlér (a fűtérn), M.-Vásárhelyt Fogarasi Demeternél, Brassóban J. L. Hessheimernél, Segesvártt és Szebenben J. B. Mieselbacher és fainál kapható. 1 nagy bádóg 1 ft, kis bádóg 80 kr. Egyes bádóg megrendelése is utánvételt melet gyorsan teljesítetik. Ugyanott kapható citrom-kenőcs, egyedül szer a fagyhójakok és tyúkszem ellen, 1 tégy 50 kr.

Árverési hirdetés.

Ezennel közhírré teszi alólt igazgatóság, hogy a kolozsvári zálogkölcsön-intézetnél elzalogosított s folyó évi october hó végéig lejárt, és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adni, és pedig az I. osztályu tárgyak, u. m. ruhaneműk, házieszközök, árúk stb. árverése lesz

folyó évi december 5-kén.

A II. osztályu tárgyak, u. m. arany-, ezüstneműk ékszerek stb. árverése lesz

folyó évi december 9-kén.

Az árverések az intézet helyiségében mindég d. u. 3 óraker kezdődnek.

Figyelmeztetés. A kiváltás vagy átírás végett beadott, de még ki nem fizetett s az intézetből el nem vitt zálogjegyek tárgyai ez alkalommal hasonlólag elárvereztetnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitétt tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani vagy átíratni, a már eladott tárgyakból a bejött többlet hasonlólag őt illeti.

A vevő tartozik a vételért rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni Kolozsvárrt, november 4-én, 1870.

A kir. szab. zálogkölcsön-társulat

(515) (3-3) igazgatósága.

Az ember százezrei köszönhetik szép hajukat az egyes-egyedül létező legjobb és legbiztosabb hajnövesztőszer-nek. Nincs már jobb valami

a haj

előmozdítására

miut a világ minden részében oly ismeretes s híressé lett, az orvosi kar által megvizsgált, a legfényesebb és legcsodálatosabb sikerrel koronázott. 18. á. 15,810-1892. sz. a. az összes ausztriai birodalomra s az összes magyar koronaországokra néve csász. kir. kiz. szabadalommal kitüntetett

növésének és fentartására,

zolt, és őcs. kir. apostoli Felsege I. Ferencz József Magyarország és Csehország királya s ausztriai császár stb. által 1865. évi

Reseda-göndörítő-hajkenőcs

melynek szabályszerű használatánál a fejtető legkopaszabb helyen is teljhajzatuakká lesznek, a szürke s vörös hajzat sötétszínűvé válik, csodálatos módon erősíti a hajtalajt, mindenemű korpaképzést pár nap alatt tökéletesen eltávolít, a haj kihullását rövid idő alatt tökéletesen és mindenkorra megátalja, s a hajnak természetes fényt ad, és hullámszerűvé

képezi és a legkésőbb korig megőrzi az őszüléstől. Rendkívül kellemes illata és pompás kiállítása által azonkívül még fődíszét is képezi a legfinomabb pipere-asztalnak is.

Egy tégely ára használati utatissal (hét nyelven) 1 ft 50 kr, postán küldve 1 ft 60 k.

Ismételadók illő elengedésben részestulnek.

Gyar és főközponti szállítási raktár nagyban és kicsiben

POLT KÁROLY

illatszerezés és több cs. k. szab. tulajdonosnál Bécsben, Hernals, Annagasse 15, saját házában, a hova minden írásbeli megrendelés intézendő, melyek a pénz előleges bekioldése vagy postai utánvét mellett a leggyorsabban teljesitetnek.

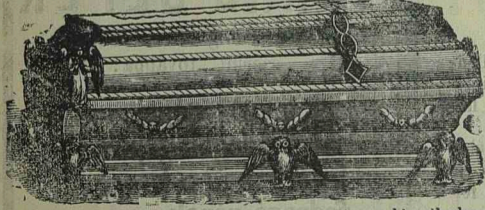
Főraktár: Kolozsvárrt egyedül Volf János gyógyszerárban és Schiesz Károly gyógyszerésznél Balázsalván.

NB. Valamint minden kitünő gyártmányánál, ugy már ennél is utánások és hamisítások kísértetnek meg, s ez okból kéretik mindenki, hogy vásárlás végett egyedül a fentebbi raktárhoz forduljon s Polt Károly bécsi rezeda-göndörítő-kenőcsét világszeren megismerje, figyeljen a fentebbi védjegyre.

(557)

Magy. kir. szabadalmazott ércz-koporsó-gyár KOLozsvárrt.

E koporsók ezeltől nagy költséggel szállittattak Bécsből; hanem sikerülvén azok őszszeállításában egy igen ezelszerű javítást fölfedeznem, most e koporsókat egészen kolozsvári gyáramban készitem.

E koporsók a legjobban tisztított horgonyból készitvők, minden színre lakozyvák vagy bronzirozyvák s a tárgynak megfelelőleg gazdag diszitményekkel vannak ekítve, s javításom követ kezében, melyre a magy. kir. keresk. miniszteriumtól kizár. szabadamat nyertem s a mely a vashól készült oldaltama-

szoknak rozsdamentes, tökéletesen rátapadó alkalmazásából áll, még eddig el nem ért tartóssággal bírnak.

Az ércz-koporsók tartosabbak, jobbak, és olcsóbbak a fakoporsóknál az én raktáramba, p. o. a nagyok 20, 30, 40, 50 frton kaphatók, a kisebbek 6.-20 frton. Légmentesen zárható gazdag diszitményű koporsók ára 100-tól 300 frtig.

Hasonló árakban kapható legújabb találmányu, bársonnyai bevont, belül kemény tölgyfából készült, a legtokéletebben érezezt koporsók is, igen díszes aranyo zásokkal.

Kaphaték továbbá legolesóbb gyári áron: koporsó vankosok, moire, atlasz, tullanglais, tartatán s több hasonló kelmékből, a legizletesebben diszitive; valamint mindenféle temetkezési diszletek is bármely anyagból s a legizletesebb diszitményekkel ellátva.

FAKOPORSÓKBÓL

hasonlólag nagy raktárt tartok lágy-és kemény fából, darabszámra 80 krtól 140 frtig. (526)

Ajánlom továbbá dűtan ellátott pagfong-, réz-, horgany- és pléhedény-raktáramat. fűrdő-és tlő-kádaimat, „Ditmár“ féle moderateur és petroleum lámpáimat, olaj-és petroleum kocsit-és utca lámpáimat, francia készitményű légmentesen elzárolt fűrszékeimet 7-66 frtig, zuhany-késziteimet 6-50 frtig.

Ajánlom magam végre minden szakmába vágó munkákra, tornyok és fedelek bádogozására, valamint bármely mély vízben használandó egész hajók kiszítésére, gyors és pontos szolgálat biztosítása s a legizletesebb árak mellett.

FRIED ADOLF,

bádogos és ércz-koporsó-gyár tulajdonosa.

Főraktár Kolozsvárrt b. közepeteza 458 sz. a. az „Arany lámpához“

Fiók-raktár: M. Vásárhelyt Borsodi Demeter Lajos, Sz. Somlyón Wégh Mihály uraknál.

Nyomatott az ev. ref. lőtanoda betűivel Stein Jánosnál.

A gróf Kinsky örökösei

cs. kir. szab.

Bürgsteini tükörgyári: Bürgstein, Fichtenbach, Wellnitz, Lindenau és Neu-Reichstadt újonan nyitott tükör-raktára,

a melyek kristály-tükör készitményei 115 éves fennállásuk óta a legjobb hírbenn vannak, ajánlja gazdag választéku legfinomabb és legelegánsabb arany-és fakereit, bronz csillárait, ablakpárkány-koszorúit, függöny-tartóit, kép-és fotograf kereteit, öltöző-és pipere asztali tükreit, trumeau it és consoleit, továbbá: finom fehér és félféhear tükör üvegeit keretben és a nélkül, tuczat tükreit és finn-tükreit határozott gyári áron. Elárusítóknak árleszállítás. Képvisele: Tausig József és társa által Bécsben, Kärntnerring 13 sz.

(543)

3-3

Figyelemre méltó!!!

Pest és Bécsből most ujjonnan érkezett kész férfiruhák dus választásban, legjutányosabb áron kaphatók csakis

Kopitinsky Antal-nál

Raktára helyt belsőmonostor-utcaza Apor-ház alatt.

A nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlja mindennemű kész férföltönyeit, u. m. fekete és minden színben Palmerston, Tricot, Tiltz, Tüffel, Doskin, téli kabát és fölöltök. Kitünő finom Pervien salon kabát, gubák, reggeli (Schlafrock) kabát, Bongyour, Pius és más szabad felsőit. Nagy választásban minden színű és nagyságu francia és angol szabásu nadrág, szines plüss és Pique mellények.

A fen emlitet minden magyar és német szabásu ruhák, a legujabb divat bazár szerént kaphatók. A kellő finom-és tartosságért felelend.

Arjegyzék:

Szalon kabátok ára	13-26 ftig.
Finom nadrágok	5-11 ftig.
Finom mellények	2 f. 50 tól 5 ftig.
Gubák fekete és szines	12-22 ftig.
Reggeli kabátok	8-14 ftig.

Kitünő szépségű és jószágú külföldi, francia és angol gyártmányi szövetekből kész ruhák megrendelése a t. cz. közönség izlésére, jutányos ár és jótállás mellett gyorsan és pontosan teljesitetnek.

Készpénz fizetésnél 6% leengedés.

Legolesóbb időtöltés!!!

10,000 kötet! STEIN JÁNOS 10,000 kötet!

kölcsönkönyvtára

Kolozsvárrt, bel-közepeteza 458 szám.

A hosszú téli esték unalmának elűzésére bátorodom a t. közönségnek

kölcsönkönyvtáramat

ajánlani, mely a magyar, francia és német regényirodalmat, mintegy TIZEZER KÖTETTEL képviseli és az irodalom ezen ágának legujabb s legjelesebb termékeivel folyton szaporittatik.

Az előfizetési árakat oly előnyökre szabtam, miszerint a kevésbé vagyonsoknak is lehetővé tetetik az előfizetés, s ez által a valóban legkellemesebb és legolesóbb időtöltésnek megszerzése.

Az előfizetési árak következők:

	1 óra	1/2 évre	1 évre	biztosíték
1 munkáért, mely 4 köt. áll	1 f. 50 k.	5 ft.	8 ft.	5 ft.
8-10 kötetből	2 f. —	7 ft.	12 ft.	10 ft.
1 kötetért	60 k.	—	—	1/2 ft.
2 kötetért	1 f. —	—	—	—

A könyvek, az ünnepek és vasárnapok kivételével, naponként kicsérélhetők.

Vidéki előfizetőknak más alkalom hiányában postával küldöm a könyveket.

Ha valaki a fentebb elősoroltaknál nagyobb mennyiségű könyveket kívánna kivenni, nagyobb családok részére, vagy vidékre, ily esetben aránylagosan a legjutányosabb feltételek eszközölhetők.

STEIN JÁNOS.

Kober Károly tajt-árugyári-raktára

Bécsben, Kärntnerstrasse Nro. 34.

Ajánlja gazdag raktárát valódi tajt-dohány-pipák-nak chinaezüst foglaltványával 1 ftról 8 frtig, valódi ezüsttel 5 ftról 25 frtig, valódi tajt-szivar szopkák szárvagy borostyánkő szopkával 10 krtól 1 frtig; ugyanaz fi-

uom faragványnyal, tokban, elefantcsont szárral, borostyánkő szopkával minden alakban 1 frt 80 krtól 12 frtig. Csibuk badeni és valódi török megyezárral és borostyánkővel 1 ftról 50 frtig Dohányzó tok pipa, megyeszár-, szivarszopka és se-lyem dohányszopkával 1 frt 50 krtól, 25 frtig. Deak pipa Deak hí arczképevel emaillozva, mely akkor is fennmarad, ha a pipa kiszívott, magyar nemzeti-alak darabja 2 frt 50 kr. Alpaca dohánypipa tajtkekkal, tokkal darabja 50 frt. Ezeket kivül nagy választék minden esztérgály-áru kellekekből

Vidéki megrendelések utánvétellel pontosan teljesitetnek. Arjegyzékek és rajzolatok ingyért bármintre küldetnek. (5-12)

Szállodának való helyiség.

A kolozsvári pieazi nagy templomot környező épületek lerontására alakult egylet tulajdonát képező, a hidutezabán, a főpiacz közelében, a vasuti közlekedés fő vonalába eső, 50 szobát, több pinczét tartalmazó, legjobb karban lévő Streicher-féle ház, jövő Szt. György naptól kezdve hat évre,

szálloda helyiségnek kiadó.

A bérleni szándékozók felszólittanak, hogy bepecsételt írásbeli ajánlataikat s. évi decz. 10-éig bezárólag választmányi elnök Hajós János urhoz adják be, a szerződés feltételei vál. pénztárnok Schütz János urnál lévén megtekinthetők. Tájékozásul megjegyeztek, hogy az ajánlatnak 4500 frt évi bért és az utána járó házbér-adót meg kell haladnia.

Kolozsvár, nov. 18. 1870.

KÖVÁRY L., vál. jegyző.

(544) (3-3)

Kerestetik

egy gyakorlatilag is képzett nőtelen fiatal gazdatiszt kedvező feltételek mellett. Értekezhetni levélben vagy szóval ügyvéd DÁNE KÁROLYIyal Hátszegen.

Haszonbér.

Kolozsvárrt a belső-közepeteza szegletén 1 házsám alatt lévő, az

„angol lóhoz“

ezimzett vendéglő a jövő 1871-ik évi apríl hó 24-től kezdőleg több évekre haszonbérbe kiadó. A haszonbéri feltételek megtekinthetők Kolozsvárrt a belső-farkasutcaza 51. házsám alatt lakó tulajdonosnő, özv. Schilling Jánosnénál.

(107) 26/11 (9-*)

Alólt Majer urnak breslaueri fehér mell-szőrpét idült náthaláz, tartós köhögés és tüdő eluyalkásodás ellen kitünő sikerrel használtam, és egy néhány palacz használatá után egészségem teljesen helyreállott, minek folytán a neveztem szőrpöt hasonló bajokban mindenkinek bizton ajánlom. Győr, 1864, június 25 kén DEÁKY ZSIGMOND, casaropoli püspök s gyűri nagy prapost. Egy kisebb üveg 60 kr., nagyobb üveg 1 frt.

Kapható: Kolozsvárrt, Binder K. gyógyszerésznél belső-monostorutcaza a Redout során, és C. M. MEGAY K. Fejérvárrt.

Zongorák

ujak és használtak

(542) kaphatók 3-8

Triska Ferencz

zongora készitőnél,

Kolozsvárrt, hiduceza 315 sz.

Használt zongorákat vesz és becserelel.

(362) 26/11 (4-*)

Tanács és segély azok számára, a kik látgyengeségben szenvednek, s jelesen a kik erőltetett tanulás és kimerítő munka által szemöknek ártottak.

Fiatal korom óta megvolt nekem is azon rosz szokásom, hogy az éj esendét szenteltem tudományos munkára. Ez s más kimerítő optikai és finom munkák kivetele következtében látórom annyira meggyengült, hogy tökéletes elvesztéstől annálkább félhettem, mivel folytonos gyuladásos dispositio állt be, mely a leghíresebb orvosok több évi rendeleteivel is dacolt. E szomorító körülmény közt sikerült egy szert találnom, melyet már 40 év óta a legkitünőbb sikerrel használok. E szer nem csak egészen megszüntette a tartós gyuladást, hanem szememnek is visszaadta egész élességét és erejét, úgy hogy most 75 éves koromban szemüveg nélkül olvasom a legapróbb írást, s mint ifju koromban tökéletes látóromnak érvendek. Ezen jótékony hatást másoknál is tapasztaltam, kik közül sokan még a legédesebb szemüveg használatá mellett sem voltak képesek üzletüket vezetni. Ezen szer kitartó használatá után eldobták a szemüveget, s régi természetes látéreteket visszanyerték. Ezen módszer egy illatos lél, melynek alkotásai az anizs-növény. Nem tartalmaz sem draszticumokat sem narcoticumokat vagy fém és más ártal as részeket s Erdélyben valódi állapotban szereshető Teutsch J. B. ur által Segesvárrt. O egy nagy üveget 2 fr. egy kicsit 1 fr 60 krtól o. é. szállít használati utatissal együtt. Tanácsom tehát a szenvedőknek, hogy ezen léllel vegyék, mert egy ily üveg hosszú időre elég, mivel csak keveset kell abból csekély folyamisvival vegyíteni, hogy tejtorma folyadék képződjék, melylyel reggel és este, vagy erőltetett munka után kell a szem körüli tájéket megnedvesíteni, a hatás igen jótékony és üdítő s egyszerű mind a bőr frissességét föntartja és eszközi.

Örvendni fogok, ha ezáltal nevezetesen azokon lesz segítve, a kik az igazság világa utáni ernenyedetlen törekvés által gyakran saját szemük világát kockáztatják s elvesztik. Ezáltal meg tan a fátalságnál fájdalom annyira divatba jött előfizetés szemüveg-hordás is megszüntethető, mert e szokás inkább rontja mint javítja a szemet. Szemüvegek csak is a szem valamely hibás szerve esetében használhatók, de egészségés vagy gyengült szemet sohasem erősíthetnek vagy javíthatnak meg.

Dr. Romershausen.

A Dr. Romershausen-féle jeles szemlél mindig kapható, mégpedig a kis üveg . . . . . frt 80 kr. a nagy . . . . . 2 frt 20 kr. a raktárban Teutsch J. B.-nél Segesvárrt.

Viszont-eladók, nagyobb mennyiség vételénél aránylagos engedéket nyernék

Mai számunkhoz félv melléklet van csatolva